

Wiadomości Adwokatury 20 marca 2015 r.

Prezydent objął patronatem Dzień Bezpłatnych Porad Prawnych

Prezydent Bronisław Komorowski objął honorowym patronatem Ogólnopolski Dzień Bezpłatnych Porad Adwokackich. Już dziewiąta edycja akcji *pro bono* odbędzie się 18 kwietnia.

Tego dnia w swoich kancelariach i siedzibach okręgowych rad adwokackich, adwokaci i aplikanci adwokaccy będą udzielać porad prawnych osobom najuboższym. Od początku akcja ta cieszy się wielkim powodzeniem. Każdorazowo około tysiąca adwokatów i aplikantów adwokackich udziela kilkanaście tysięcy porad. Najczęściej zainteresowani oczekują pomocy w sprawach spadkowych, alimentacyjnych, podziału majątku po rozwodzie. Pytają również o kwestie związane z prawem pracy, prawem ubezpieczeniowym, a także dotyczącym nieruchomości i wypadków komunikacyjnych. Zdecydowanie rzadziej zgłaszane są problemy z zakresu prawa karnego.

Inicjatywa Naczelnej Rady Adwokackiej kierowana jest do osób, których sytuacja materialna lub życiowa nie pozwala na skorzystanie z pomocy prawnika na zwykłych zasadach. Pełna lista kancelarii, gdzie dyżurować będą adwokaci i aplikanci adwokaccy dostępna będzie na stronie adwokatura.pl, na stronach okręgowych rad adwokackich oraz w gazetach lokalnych.

Osoby zainteresowane poradami powinny w miarę możliwości zabrać ze sobą dokumentację dotyczącą ich spraw (np. umowy, akty notarialne, pisma z urzędów). Pozwoli to adwokatom na dokładne zapoznanie się z problemem, a zatem na pełniejszą poradę.

Adwokaci i aplikanci, którzy chcą włączyć się w tegoroczną akcję winni zgłosić się do swojej okręgowej rady adwokackiej.

Pierwszy raz akcję przeprowadzono w roku 2009. Jej pomysłodawcą była adw. Joanna Agacka-Indecka, prezes NRA w latach 2007-2010.

Organizatorem Dnia Bezpłatnych Porad Adwokackich jest Komisja Wizerunku Zewnętrznego i Ochrony Prawnej przy NRA a koordynatorką - adw. Anisa Gnacikowska.

Za nami kolejny Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym

W tym roku 190 adwokatów i 132 aplikantów adwokackich z 16 izb w całym kraju wzięło udział w Tygodniu Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przystępstwem - od 23 do 28 lutego. W organizację obchodów aktywnie włączyła się także Naczelna Rada Adwokacka.

Z najliczniejszym odzewem wśród adwokatów Tydzień spotkał się w izbie katowickiej – dyżur pełniło tam aż 43 adwokatów. Z kolei gdańska izba może się poszczycić aktywnością aplikantów adwokackich – w Tydzień zaangażowało się ich 58.

Dyżury pełnili po raz pierwszy w tym roku adwokaci-mediatorzy Centrum Mediacyjnego przy NRA.

Według relacji z Okręgowych Rad Adwokackich, udzielane porady dotyczyły m.in. spraw dotyczących oszustwa, przemocy domowej, wypadków komunikacyjnych, błędów w sztuce lekarskiej, rozwodu i alimentów, zniesławienia, pobicia, kradzieży, stalkingu, gwałtu, molestowania w pracy, przywłaszczenia mienia.

Idea obchodów „Tygodnia Pomocy Ofiarom Przestępstw” zrodziła się w roku 2000 w Ministerstwie Sprawiedliwości. Ma na celu zwrócenie szczególnej uwagi na potrzeby i prawa osób pokrzywdzonych przestępstwem. Idea ta związana jest z obchodzonym w dniu 22 lutego Międzynarodowym Dniem Ofiar Przestępstw. W Polsce dzień ten został ustanowiony Dniem Ofiar Przestępstw na mocy ustawy z dnia 12 lutego 2003 r. o ustanowieniu 22 lutego Dniem Ofiar Przestępstw (Dz. U. nr 59 poz. 517).

W organizację obchodów aktywnie włączyły się: Naczelna Rada Adwokacka, Prokuratura Generalna, Rzecznik Praw Obywatelskich, Rzecznik Praw Dziecka, Komenda Główna Policji, Krajowa Rada Kuratorów, Krajowa Rada Radców Prawnych, Krajowa Rada Komornicza, Krajowa Rada Notarialna oraz Komenda Główna Straży Granicznej oraz pierwszy raz w tym roku Centrum Mediacyjne przy NRA.

W dniach 23 lutego do 28 lutego zainteresowani mogli zgłaszać się po pomoc do Ośrodków Pomocy dla Osób Pokrzywdzonych Przestępstwem, wyłonionych w ramach projektu „Wzmacnianie pozycji pokrzywdzonych przestępstwem i umocnienie pozycji świadka” oraz podmiotów, które otrzymały dotację w ramach Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Dyżury pełnione w ramach Tygodnia miały interdyscyplinarny charakter: informacji udzielali nie tylko adwokaci, radcowie prawni, aplikanci adwokaccy i radcowscy, ale także prokuratorzy, funkcjonariusze Policji, którzy posiadają specjalistyczną wiedzę dotyczącą postępowania przygotowawczego oraz - w zakresie postępowania wykonawczego - kuratorzy sądowi i komornicy, a także adwokaci-mediatorzy Centrum Mediacyjnego przy NRA. Osoby pokrzywdzone mogły skorzystać z pomocy psychologicznej.

[\(zobacz statystyczne podsumowanie Tygodnia\)](#)

Komisja senacka uwzględniła uwagi NRA do projektu ustawy Ppsa

Połączone posiedzenie komisji senackich: Komisji Ustawodawczej oraz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji odbyło się 18 marca br., rozpatrywano projekt ustawy o zmianie ustawy prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (druk senacki nr 833).

Dzisiejsze posiedzenie było kontynuacją prac z 11 marca, wówczas adw. Rafał Dębowski, sekretarz NRA, przedstawił propozycje zmian do projektu ustawy. W dzisiejszym posiedzeniu udział wzięli adw. Andrzej Zwara, prezes NRA, adw. Jacek Trela, wiceprezes NRA i adw. Ziemisław Gintowt, doradca prezesa NRA.

Przedmiotem obrad było rozpoznanie szeregu pisemnych poprawek do uchwalonego przez Sejm projektu ustawy, w tym poprawek zgłoszonych przez Naczelną Radę Adwokacką ([czytaj treść poprawek NRA](#)). Z zadowoleniem należy przyjąć wynik prac Komisji ([czytaj druk senacki nr 833a](#)), uwzględniający znaczną część postulatów NRA. Z punktu widzenia wykonywania zawodu adwokata, za najważniejsze uznać należy: zmianę sposobu wysyłania pism procesowych między

profesjonalnymi pełnomocnikami. Komisje słusznie stanęły na stanowisku, że wystarczające będzie zawarcie w piśmie oświadczenia o doręczeniu odpisu pisma pełnomocnikowi drugiej strony (odstąpiono od zasady, że do pisma dołącza się dowód nadania listu poleconego).

Ponadto zmieniono zapisy ustawy dotyczące sposobu postępowania pełnomocnika z urzędu, gdy nie stwierdza on podstaw do sporządzenia skargi kasacyjnej. Pełnomocnik z urzędu będzie składał opinię o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej do właściwej rady adwokackiej, a nie – jak przyjął Sejm – do sądu. To organy izb adwokackich, a nie sądy administracyjne sprawować będą kontrolę nad poprawnością pracy pełnomocnika z urzędu. W końcu wykreślono zapis upoważniający sąd do obniżania wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu poniżej stawek minimalnych. Należy wyrazić nadzieję, że Senat i Sejm poprą te słuszne zmiany.

Senator Zientarski: chodzi o dobro wymiaru sprawiedliwości

W zmianach systemu prawnego nie chodzi o dobro sędziów czy adwokatów, ale o dobro wymiaru sprawiedliwości – podkreśla senator Piotr Zientarski. Krytykowany przez środowisko sędziowskie projekt ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych prezydent Bronisław Komorowski skierował do Trybunału Konstytucyjnego.

Projektowi ustawy o zmianie ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych towarzyszy gorąca dyskusja. Środowisko sędziowskie ma poważne zastrzeżenia.

Senator Piotr Zientarski: Trzeba pamiętać, że ustawa ta ma być dopełnieniem zmian, które zawarte są w projekcie ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury a także projektu ustawy o przywróceniu asesury. Przypomnę, by nakreślić kontekst całości, że ta druga wymieniona przeze mnie ustawa wprowadza duże zmiany w modelu dojścia do zawodu sędziowskiego. Projekt znosi aplikację ogólną, jako w naszym przekonaniu zbędną. Zastąpi ją aplikacja sądowa specjalistyczna. Dzięki temu, akcent zostanie położony na praktyczne kształcenie aplikanta. Powróci relacja mistrz-uczeń, sędzia będzie patronem aplikanta, który będzie pracował w sądzie okręgowym na etacie. W tej chwili aplikanci są skoszarowani w szkole, są jej stypendystami, a to przecież dorośli ludzie, którzy nierzadko już pozakładali rodziny. Ponadto obecnie nie ma równomiernego dostępu do Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury w

Krakowie, rzadziej trafiają tam aplikanci np. ze Szczecina. W moim przekonaniu aplikacja w Krakowie w takiej formie jak ta obecna, nie sprawdza się.

Czy to znaczy, że szkoła w Krakowie jest niepotrzebna?

- Oczywiście, że jest potrzebna, ma wiele ważnych ról do spełnienia. Ale aplikant ma pracować przy swoim patronie w sądzie, pisać projekty uzasadnień, wykonywać pracę, którą obecnie obarcza się asystentów. Bo dziś zawód sędziego nie jest ukoronowaniem zawodu prawnika, tylko zawodu asystenta. Chcemy to zmienić.

Zmiana potrzebna jest także patrząc z punktu widzenia wyboru sędziów, spośród wielu znakomitych kandydatów. Dziś jest tak, że Krajowa Rada Sądownictwa ma ok. 50 osób, których oceny ze studiów, oceny z egzaminu, opinie wizytatorów są na wyrównanym, wysokim poziomie. Mają dokonania i tytuły naukowe, ale nikt nie sprawdzał ich w praktyce. Stąd tak ważne jest, by aplikanci byli zatrudnieni w sądzie – przebieg ich pracy pozwoli w pełni ocenić kandydata nie tylko pod względem wiedzy teoretycznej.

A wracając do ustawy o sądownictwie powszechnym.

- Jak już mówiłem, ta ustawa ma być dopełnieniem systemu zmian w sądownictwie. Jej ważnym elementem jest nadzór zewnętrzny. Minister sprawiedliwości musi mieć możliwość nadzorowania – nie bezpośrednio, ale przez prezesów Sądów Apelacyjnych. I trzeba podkreślić, że tu chodzi przede wszystkim o sprawność postępowania sądowego, a nie o ingerencję merytoryczną – minister ma przecież prawo do kasacji po zakończeniu postępowania.

Kwestia nadzoru zewnętrznego wywołała gorącą dyskusję. Prof. Marek Zubik, konstytucjonalista, uważa, że żądanie akt ze strony ministra będzie działało na sędziów „mrożąco”. Ja się z tym poglądem – choć bardzo szanuję profesora – nie zgadzam. Sędzia musi być odporny na presję. Przecież media na co dzień wydają wyroki wcześniej niż sąd.

Oczywiście, ja także stoję na stanowisku gwarancji niezawisłości sędziowskiej, ale w przypadku tej ustawy nie może być mowy o naruszeniu

niezawisłości. Minister będzie miał wgląd w sprawę, ale nie bezpośrednio - tylko za pośrednictwem prezesów.

Wątpliwości ma jednak także prezydent Bronisław Komorowski, który skierował nowelę prawa o ustroju sądów powszechnych do Trybunału Konstytucyjnego.

- I to jest dobre posunięcie, ponieważ dotychczasowe orzeczenia Trybunału były niejednolite. Trzeba rzeczywiście dookreślić zakres tej zewnętrznej kontroli, by w przyszłości nie można było tych zapisów interpretować w różny sposób. Takie ujednoczenie orzecznictwa jest potrzebne, by zamknąć już dyskusję, burzliwą także w samej Krajowej Radzie Sądownictwa, której jestem członkiem. Pamiętajmy, że stanowisko KRS nie było w tej sprawie jednolite, sześciu członków zgłosiło stanowisko odrębne, przewodniczący wstrzymał się od głosu. Krajowa Rada Sądownictwa skupia przedstawicieli Sejmu i Senatu, sędziów wszystkich szczebli oraz Ministra Sprawiedliwości. Taki skład nie został ustanowiony bez przyczyny - chodzi o to, by problemy rozpatrywane były nie tylko z punktu widzenia i interesów sędziów.

Skoro czekamy teraz na orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego w sprawie ustawy o sądach powszechnych, co teraz jest na biurku Pana Senatora?

- Najbardziej aktualną z zakończonych prac jest nowelizacja kodeksu postępowania karnego podpisana przez Prezydenta 12 marca br. Z senackiej inicjatywy wprowadziliśmy dwie istotne zmiany do kpk. Pierwsza dotyczy roli sędziego. Polega na dodaniu nowej jednostki redakcyjnej (art. 168b kpk), przepisu który wprowadza uprawnienie dla stron do zwrócenia się do sądu z wnioskiem o zobowiązanie innej strony lub innego podmiotu do wydania materiału mogącego stanowić dowód w sprawie. Sąd nie będzie związany wnioskiem strony i będzie mógł po dokonaniu oceny przydatności dowodu w danym postępowaniu karnym i stwierdzeniu zasadności wniosku strony podjąć odpowiednią czynność procesową. Przepis ten jest logiczną konsekwencją poszerzenia zasady kontradiktoryjności w postępowaniu karnym oraz ograniczenia inicjatywy dowodowej sądu.

Druga propozycja ma wpłynąć na sprawność

postępowania – w sytuacji, kiedy oskarżony przyznaje się do winy i poddaje dobrowolnej karze, sędzia miałby możliwość ograniczenia uzasadnienia. Dodam, że nie chodzi tu o dobro sędziów, tylko całego wymiaru sprawiedliwości – czas postępowania znacznie się skróci, sędzia zamiast pisać kilka miesięcy zbędne uzasadnienie i ustosunkowywać się do dowodów może ustosunkowywać się do innych spraw.

Warto podkreślić, że w tworzeniu tych propozycji najważniejsze było doświadczenie z praktyki adwokackiej. Przy tworzeniu prawa niezbędne jest łączenie wiedzy prawniczej z praktyką. Zdecydowanie za mało jest prawników w Senacie i w ogóle w Parlamencie. Dlatego m.in. tak długo trwają prace legislacyjne.

Rozmawiała: Izabela Matjasik, biuro prasowe NRA

Prezydium NRA broni samorządu urbanistów

Prezydium NRA złożyło pisemne stanowisko do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie skargi konstytucyjnej wobec zniesienia samorządu zawodowego urbanistów.

Prezydium podkreśla, że wyposażenie urbanistów we własny samorząd zawodowy było decyzją wynikającą z przekonania ustawodawcy o potrzebie istnienia takiego właśnie samorządu, któremu będzie przekazane władztwo publiczne nad osobami wykonującymi zawód. Zdaniem Prezydium NRA, brak jest wskazania jakiegokolwiek przyczyny dla zmiany takiej regulacji prawnej.

[\(zobacz stanowisko Prezydium NRA\)](#)

e-Administracja dla biznesu - konferencja

Druga edycja konferencji "e-Administracja dla biznesu 2015" odbędzie się 14-15 kwietnia w Warszawie. Zaprasza na nią Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, Ministerstwo Gospodarki oraz Instytut Logistyki i Magazynowania.

Organizatorzy podkreślają, że postępująca informatyzacja w niemal każdej dziedzinie życia stała się faktem. Jej szczególny wpływ na gospodarkę sprawia, że konieczne jest podjęcie tematu elektronicznej administracji publicznej w Polsce. Niezbędne jest poznanie oczekiwań biznesu oraz wypracowanie przez administrację nowych i efektywnych rozwiązań, które wyznaczą kierunki rozwoju współczesnej e-administracji. Konferencja „e-Administracja dla Biznesu” ma to umożliwić. Konferencja jest współorganizowana przez Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji oraz Ministerstwo Gospodarki.

Konferencja odpowie m.in. na pytania: czego oczekuje biznes od administracji? W jakim kierunku powinna rozwijać się elektroniczna administracja? Jak zmieni się jakość usług administracji publicznej w Polsce?

Ważnym punktem konferencji będzie prezentacja dobrych praktyk, rozwiązań i wdrożeń z rynku krajowego oraz rynków zagranicznych i wspólna debata. Kluczem do dalszego rozwoju e-usług publicznych powinna być współpraca między administracją a biznesem, umożliwiającą świadczenie usług odpowiadających potrzebom przedsiębiorców. Właśnie dlatego konferencja "e-Administracja dla Biznesu 2015" skierowana jest przede wszystkim do pracowników administracji rządowej i samorządowej zaangażowanych w informatyzację państwa, przedsiębiorców, przedstawicieli biznesu i instytucji otoczenia biznesu. Gośćmi będą też przedstawiciele wymiaru sprawiedliwości i środowiska prawniczego.

[\(zobacz program\)](#)

[\(rejestracja na konferencję\)](#)

Rola biegłego sądowego w zmienionej procedurze karnej - zaproszenie

„Proces kontradiktoryjny a kompetencje biegłych sądowych” - to temat konferencji współorganizowanej przez Naczelną Radę Adwokacką 24 marca w Warszawie.

Konferencja ma na celu znalezienie rozwiązań, które wspomogą przedstawicieli stron procesowych w doborze biegłych sądowych do prowadzonych postępowań oraz prezesów sądów w tworzeniu list biegłych sądowych.

Na konferencji m.in. przedstawione zostaną wyniki badań oczekiwań środowisk prawniczych odnośnie kompetencji biegłych sądowych. Swoimi doświadczeniami podzielą się też eksperci z Holandii, Szwajcarii i Wielkiej Brytanii, gdzie proces kontradiktoryjny funkcjonuje od wielu lat.

Organizatorzy przewidują opracować publikację pokonferencyjną wraz z raportem z badań o oczekiwaniach środowisk prawniczych odnośnie kompetencji biegłych sądowych.

Osoby zainteresowane udziałem w konferencji powinny zarejestrować się na stronie: <http://www.forensicwatch.pl/konferencja.html>

Zgłoszenia przyjmowane są do 13 marca. Liczba miejsc jest ograniczona, decyduje kolejność zgłoszeń i/lub specyfika wykonywanego zawodu.

Organizatorami konferencji są Komisja ds. Działalności Publicznej Adwokatury przy NRA, Fundacja Europejskie Centrum Inicjatyw w Naukach Sądowych oraz Centrum Nauk Sądowych Uniwersytetu Warszawskiego.

Jak upowszechnić orzecznictwo Europejskiego

Trybunału Praw Człowieka?

O tym jak szerzyć wiedzę i standardy Europejskiego Trybunału Praw Człowieka rozmawiano 16 marca w siedzibie Krajowej Rady Sądownictwa w Warszawie.

W debacie wzięli udział przedstawiciele różnych organów i organizacji: Rzecznika Praw Obywatelskich, Prokuratora Generalnego, Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Kancelarii ETPCZ, Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, Rady Europy oraz przedstawiciele sądów powszechnych oraz Sądu Najwyższego, Naczelnej Rady Adwokackiej, Krajowej Rady Radców Prawnych.

Uczestnicy mówili o wysiłkach i działaniach podejmowanych dla promocji praw człowieka w swoich środowiskach. Szczególne ważne były głosy przedstawicieli sądów powszechnych, którzy wskazywali na trudności w przekazywaniu sędziom sądów I instancji wiedzy o aktualnym orzecznictwie ETPCZ, wskazywali także na pomysły jakich środków używać celem przybliżenia tematyki działalności i orzeczeń ETPCZ.

W spotkaniu z ramienia Naczelnej Rady Adwokackiej udział wzięły adw. Justyna Metelska i adw. Monika Gąsiorowska z Komisji Praw Człowieka przy NRA. Przedstawicielka Komisji przekazała uczestnikom spotkania w jaki sposób Komisja Praw Człowieka oraz NRA, a także ORA w Warszawie realizują misję upowszechniania orzecznictwa ETPCZ. Wskazała, iż Komisja organizuje rocznie cztery konferencje z zakresu praw człowieka, do planu szkolenia aplikantów w izbie warszawskiej wprowadzono szkolenia dla aplikantów z tematyki mechanizmów ochrony praw człowieka, a w ramach szkoleń dla adwokatów organizowane są wykłady mające na celu propagowanie aktualnych ważnych tematów z zakresu orzecznictwa ETPCZ.

Uwagi uczestników na temat możliwych środków podejmowanych dla wdrażania sędziów w tematykę orzecznictwa ETPCZ zostały zebrane i zarejestrowane, ze spotkania ma powstać protokół.

adw. Monika Gąsiorowska

Bydgoscy adwokaci będą rozstrzygać spory

Przy izbie adwokackiej w Bydgoszczy ukonstytuował się Sąd Arbitrażowy. Członkowie izby oraz władze sądu są przekonane, że jako stały sąd polubowny w rozumieniu przepisów kodeksu postępowania cywilnego stanie się on miejscem, w którym bydgoszczanie (ale nie tylko) będą mogli szybko, sprawnie i co istotne - taniej niż w sądzie powszechnym, rozwiązać swoje spory.

Cele Sądu Arbitrażowego w pełni wpisują się w misję Adwokatury, realizowaną od początków jej istnienia, stanowiąc jednocześnie przejaw wypełniania jej ustawowych zadań: udzielania pomocy prawnej, współdziałania w ochronie praw i wolności obywatelskich oraz w kształtowaniu i stosowaniu prawa. Z tego względu pomysł znalazł wsparcie Okręgowej Rady Adwokackiej w Bydgoszczy, które zaangażowała się w tworzenie struktur sądu. Cały czas napływają również zgłoszenia od osób, chcących pełnić w sądzie funkcję arbitra lub mediatora, albowiem w ramach sądu przewidziano także pion mediacyjny.

Rozwiązywaniem sporów mają zająć się arbitrzy z prowadzonej przez sąd Listy Arbitrów. Założeniem jest połączenie w ramach pionu orzeczniczego wiedzy prawniczej arbitrów zawodowych, którymi będą adwokaci, oraz wiedzy superarbitrów, specjalistów z różnych dziedzin życia i obrotu

gospodarczego.

Sąd Arbitrażowy będzie rozstrzygał spory w sposób niezawisły i bezstronny, a jednocześnie – mając możliwość spojrzenia na nie okiem praktyka, ze znajomością realiów danej branży, co nie zawsze jest w stanie zagwarantować wymiar sprawiedliwości w klasycznym, państwowym wydaniu. Z kolei zaangażowanie w charakterze arbitrów członków Adwokatury, jako osób wykonujących zawód zaufania publicznego, zapewnić ma mu w naturalny sposób, biorąc pod uwagę genezę sądu i jego osadzenie w strukturach Adwokatury, mocny i trwały fundament. Na nim zbudowane zostanie zaufanie społeczne do sądu, jako miejsca, w którym dewiza *ius est ars boni et aequi* będzie wcielana w życie.

Zaletą bydgoskiego Sądu Arbitrażowego ma być jego dużo większa elastyczność w porównaniu z ujętymi w sztywne ramy realiami funkcjonowania państwowego wymiaru sprawiedliwości, a także - w razie wyrażenia takiej woli przez strony konfliktu - możliwość decydowania również w oparciu o ogólne zasady prawa lub zasady słuszności.

W ramach sądu prowadzone będą mogły być także postępowania mediacyjne. Sąd Arbitrażowy przy izbie adwokackiej w Bydgoszczy prowadzi listę stałych mediatorów, z których pomocy przy rozwiązywaniu konfliktu korzystać będą mogli wszyscy zainteresowani, zarówno przed skierowaniem sprawy do wiążącego rozstrzygnięcia (czy to przez sąd polubowny, czy to powszechny), jak i już w trakcie prowadzonego sporu. Mediatorami w Sądzie Arbitrażowym mogą zostawać adwokaci i osoby spoza palestry, posiadające udokumentowane kwalifikacje do pełnienia tej funkcji, tak aby zagwarantować najwyższą jakość pomocy świadczonej osobom potrzebującym wsparcia w pogodzeniu sprzecznych interesów na drodze dialogu i wzajemnych ustępstw.

14 marca 2015r. odbył się dzień otwarty Sądu Arbitrażowego przy izbie adwokackiej w Bydgoszczy

Członkowie bydgoskiej palestry wyszli już także ze swoim pomysłem do mieszkańców miasta. 14 marca 2015 r. w siedzibie Okręgowej Rady Adwokackiej w Bydgoszczy, będącej także siedzibą Sądu Arbitrażowego, zorganizowany został dzień otwarty sądu, w trakcie którego wszyscy zainteresowani mogli zapoznać się z jego specyfiką i zamierzeniami, porozmawiać z władzami sądu, arbitrami zawodowymi i mediatorami oraz zabrać do domu materiały promocyjne, zawierające dokumenty statutowe i podstawowe informacje o sądzie.

Mieszkańcy mieli okazję dowiedzieć się, czy sprawy, z którymi przyszli, mogą być rozpoznane przez Sąd Arbitrażowy przy izbie adwokackiej w Bydgoszczy, a także uzyskać informację nt. możliwości przeprowadzenia w ramach Sądu Arbitrażowego mediacji. Pojawiły się także osoby zainteresowane zgłoszeniem swoich kandydatur do udziału w pracach sądu w charakterze mediatorów.

Mając na względzie, że w społeczeństwie w dalszym ciągu panuje mylne przekonanie, iż jedyną drogą do rozwiązania spornych interesów wydaje się być proces przed sądem powszechnym, podobne akcje, propagujące sądownictwo polubowne jako alternatywną metodę rozwiązywania konfliktów i rozpowszechniające w społeczeństwie informację o możliwości skorzystania z pomocy Sądu Arbitrażowego przy izbie adwokackiej w Bydgoszczy, z całą pewnością będą ponawiane.

„Rodzina a prawo i sąd rodzinny” - relacja z konferencji

W dniach 9-11 marca 2015 r., w Sali Kolumnowej gmachu Sejmu RP, odbyła się ogólnopolska konferencja „Rodzina a prawo i sąd rodzinny”. Naczelną Radę Adwokacką reprezentowała adv. Katarzyna Gajowniczek- Pruszyńska, przewodnicząca zespołu ds. kobiet przy NRA.

Spotkanie już po raz drugi zorganizowało Stowarzyszenie Sędziów Rodzinnych „ Pro Familia ”, Instytut Badań DNA, wydawca kwartalnika „Rodzina i Prawo” oraz Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka Sejmu RP.

Pierwszy dzień konferencji i panel z udziałem SSN w st. sp. dr Heleną Ciepłą z Uczelni Łazarskiego oraz sędzię dr hab. Beatą Janiszewską z Uniwersytetu Warszawskiego koncentrował się na zagadnieniach związanych z zadaniami sądów rodzinnych na płaszczyźnie ustawodawstwa medycznego czyli zastosowania Ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. Dz. U 1997 nr 28 poz 152 o zawodach lekarza i lekarza dentystry.

W tym dniu odbył się również wykład SSO Roberta Zegadło, redaktora naczelnego kwartalnika „Rodzina i Prawo” i sekretarza Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego oraz Pani Elżbiety Seredyn, podsekretarza stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej, którzy mówili o zadaniach sądu opiekuńczego wynikających z Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Dz. U. 2011 nr 149 poz. 887 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Drugiego dnia konferencja rozpoczęła się od wystąpienia sędzi Karoliny Sosińskiej, prezes Stowarzyszenia Sędziów Rodzinnych „ Pro Familia”, na temat podstawowych zadań Stowarzyszenia tj. m.in. konieczności działania na rzecz poprawy warunków orzeczniczych oraz zmiany wizerunku sędziiego rodzinnego. Stowarzyszenie, w przeciągu ośmiu miesięcy działalności, zorganizowało sześć konferencji oraz autorską akcję – „Sędziowie Rodzinni Dzieciom” pod honorowym patronatem Pierwszej Damy RP Pani Anny Komorowskiej.

Z kolei Cezary Grabarczyk, Minister Sprawiedliwości, nawiązał do początków tworzenia się sądownictwa rodzinnego w Polsce, wskazał na rok 1962, kiedy to w Katowicach doszło do powstania pierwszego wydziału rodzinnego, a pod koniec lat siedemdziesiątych ubiegłego wieku do całkowitego upowszechnienie sądownictwa rodzinnego w Polsce.

Sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP Pani Irena Wóycicka wskazała na dramat dziecka jako zakładnika spraw rozwodowych rodziców pozostających ze sobą w konflikcie. Zaakcentowała ciągłą potrzebę ochrony dziecka przed dramatycznymi wyborami sędziów rodzinnych, także w zakresie konieczność osadzania dziecka w rodzinie zastępczej.

Podczas spotkania odczytano również list Prezydenta RP Pana Bronisława Komorowskiego i dokonano uroczystego wręczenia wyróżnień dla sędziów sądów rodzinnych w Polsce.

Następnie głos zabrała Pierwsza Prezes SN prof. dr hab. Małgorzata Gersdorf, która zwróciła uwagę na niedocenywanie sędziów sądów rodzinnych, pomimo rozstrzygnięcia przez nich najważniejszych kwestii dla państwa, to jest losów kolejnych pokoleń Polaków.

Wystąpienie prof. dr hab. Ireny Lipowicz, Rzecznika Praw Obywatelskich, ogniskowało się wokół trzech zagadnień. Pierwsze to sukces jakim jest kwestia, powszechnego już „przyjaznego” przesłuchiwanie dzieci w toku postępowań sądowych, drugie zaś to niewybaczalne, jak wskazała, opóźnienia wobec innych krajów europejskich w rozwoju mediacji. Polska aktualnie cofa się w zakresie ilości przeprowadzanych mediacji, co stanowi poważny mankament wobec faktu erozji instytucji rodziny i coraz trudniejszych sporów sądowych. Trzecie zagadnienie, stanowiące swoisty wstęp do wykładu prof. dr hab. Jacka Wiercińskiego, dotyczyło problemu uprowadzeń dzieci za granice kraju. Wykład prof. dr hab. Jacka Wiercińskiego z Uniwersytetu Warszawskiego dotyczący cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę, koncentrował się na praktycznych zagadnieniach i przesłankach zarządzenia powrotu dziecka, możliwych środkach obrony uczestnika

postępowania oraz do podpisanej przez Polskę w 1995 r. Konwencji dotyczącej cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę (konwencja sporządzona w Hadze dnia 25 października 1980 r. (Dz. U. z dnia 25 września 1995 r.)). Prof. Jacek Wierciński przypomniał iż spór między rodzicami rozstrzygany jest przez sąd państwa, z którego dziecko zostało uprowadzone i ma na celu przywrócenie stanu rzeczy sprzed uprowadzenia. Podniósł, że stosowanie Konwencji Haskiej przez sądy zmusza je do poczynienie następujących ustaleń – czy dziecko miało stałe miejsce pobytu w kraju, z którego zostało uprowadzone i czy doszło do naruszenia przepisów i prawa do sprawowania opieki. Oznacza to, iż wnioskodawca winien jest wykazać trzy okoliczności: miejsca stałego pobytu dziecka przed uprowadzeniem (wskazać kraj, szkołę, ubezpieczenie, przedszkole, okoliczności z przeszłości), przysługujące prawo do opieki i do decydowania o dziecku (źródło z mocy prawa, ale także orzeczenia sądowego bądź administracyjnego lub umowy między rodzicami) oraz że uprowadzenie lub zatrzymanie było bezprawne w myśl art. 3 Konwencji Haskiej.

Sędzia Leszek Kuziak z Ministerstwa Sprawiedliwości poruszył temat wniosku sądu polskiego do organu zagranicznego o kontynuację postępowania wykonawczego w niektórych sprawach z zakresu władzy rodzicielskiej. Sądy opiekuńcze stosują bezpośrednio nadzór nad funkcjonowaniem opieki (całokształt okoliczności badanych w aspekcie dobra dziecka, zalecenia kierunkowe uchwała SN z dnia 9 czerwca 1976 r. w sprawie wzmożonej ochrony rodziny OSN 1976 nr 9 poz. 184) m.in. poprzez bieżące zapoznawanie się z działalnością opiekuna, poprzez wzywaniem do składania wyjaśnień i sprawozdań ze sprawowanej opieki także nad majątkiem. Natomiast sąd polski nie ma możliwości sprawowania nadzoru nad rodziną przebywającą za granicą. Kontynuowanie nadzoru w innym kraju nie wymaga stwierdzenia wykonalności i następuje *ex lege*. Automatyczne uznanie orzeczenia nie jest jednak bezwarunkowe. Będzie skutkowało kontynuowaniem nadzoru jeśli sąd polski wystąpi o to do określonego organu, który nie może odmówić dalszego nadzoru. Wymaga to złożenia wniosku do Ministra Sprawiedliwości zawierającego istotne informacje odnośnie miejsca pobytu dziecka, tła i okoliczności sprawy.

Dr Alicja Czerederecka z Instytutu Ekspertyz Sądowych przedstawiła problem udziału dziecka w procedurach sądowych, w tym problematykę wysłuchania małoletniego. Zwróciła uwagę, iż decyzja o przesłuchaniu dziecka winna być uzależniona od oceny jego rozwoju i stopnia dojrzałości. Zdaniem prelegentki pod uwagę należy brać także ogólne właściwości pamięci dziecka, zdrowie dziecka, kontekst jego rozwoju oraz czynniki sytuacyjne w tym sytuacji rodzinną. Wskazała, że dzieci zapamiętują przebieg określonych zdarzeń, ale także dokonują ich interpretacji. Odtwarzanie z pamięci dziecka jest wspomagane i istnieje duże niebezpieczeństwo sugestii z zewnątrz. Stwierdziła, iż szanse na pełną, zwartą relację dziecka są niewielkie. Podniosła, iż w wieku przedszkolnym dzieci cechuje wysoki stopień uogólnienia i podatności na sugestię. W tym wieku jak również w wieku wczesnoszkolnym nie istnieje wystarczający zasób doświadczeń życiowych i z tego powodu to źródło informacji należy oceniać ostrożnie i odnosić każdorazowo do opinii specjalisty. Osobami kompetentnymi w tym zakresie są lekarze psychiatry lub neurologi dziecięcy.

Debata z udziałem prof. Jacka Wiercińskiego, SSO Robert Zegadło oraz SSO Doroty Trautman, sędzi wizytator ds. Rodzinnych i Nieletnich SO w Warszawie, o problematyce uregulowania kontaktów z małoletnimi i ich wykonywania była ostatnim merytorycznym wydarzeniem obrad w tym dniu.

W ostatnim dniu konferencji odbył się wykład prof. dr hab. Rafała Kubiaka z Uniwersytetu Łódzkiego poświęcony zgodzie na zabieg medycznym przeprowadzany u osoby małoletniej.

W toku konferencji uczestnicy mogli wypełnić ankiety, które określą ich oczekiwania w związku z planowaną przez Stowarzyszenie realizacją kolejnych przedsięwzięć szkoleniowych.

Adw. Katarzyna Gajowniczek-Pruszyńska

Międzynarodowa debata o przyszłości zawodów prawniczych

O przyszłości zawodów prawniczych rozmawiali uczestnicy seminarium zorganizowanego przez CCBE (Radę Adwokatur i Stowarzyszeń Prawniczych Europy) 20 marca w Warszawie.

Konferencję otworzyła mec. Maria Ślężak, prezydent CCBE. O zastosowaniu nowych trendów technologicznych w pracy prawnika mówił Thierry Wickers, przewodniczący delegacji francuskiej w CCBE. Jego zdaniem, nowoczesne technologie sprawiają, że dostęp do wymiaru sprawiedliwości jest prostszy i tańszy. Dodał, że prawnicy, jeśli nie chcą zniknąć z rynku, powinni się dostosować do zmieniających się trendów.

Adw. Evgeny Zhylin przybliżył gościom jak wygląda sytuacja prawników w Rosji. Stwierdził, że rynek usług prawnych w Rosji jest bardzo liberalny, obecnie dostęp do edukacji jest dużo łatwiejszy niż kilka-kilkanaście lat temu, a to głównie dzięki ogólnemu dostępowi do Internetu. Niemniej szkolenia nie są na najwyższym poziomie. Zauważył też, że coraz więcej kobiet wykonuje zawód prawnika.

Adw. Dominika Stępińska-Duch opowiedziała o skutkach deregulacji na rynku usług prawniczych w Polsce. Również Pani Mecenasa była zdania, że prawnicy powinni nadążać za tempem zmian, ale równocześnie powinni zrobić wszystko co możliwe, aby poziom usług był na jak najwyższym poziomie.

Uczestnicy seminarium dyskutowali również o świadomości i oczekiwaniach klientów wobec przyszłych prawników, a także o polityce regulatorów krajowych i europejskich.

Dzień wcześniej odbyło się wspólne, robocze posiedzenie komisji ds. zagranicznych Naczelnej Rady Adwokackiej i Krajowej Rady Radców Prawnych. Mec. Maria Ślężak, wiceprezes KRRP, podkreśliła, że KRRP zwraca szczególną uwagę na włączanie w działalność zagraniczną członków wszystkich izb radcowskich. W komisji reprezentowana jest każda izba, również na poziomie lokalnym izby angażują się w działalność międzynarodową.

Adw. Dominika Stępińska-Duch, przewodnicząca komisji współpracy z zagranicą przy NRA, mówiła o zaangażowaniu adwokatury w prace CCBE, o spotkaniach jakie komisja odbyła z delegacjami zagranicznymi m.in. z Ukrainy, Uzbekistanu, Białorusi, Wietnamu i Tajwanu. Podkreśliła, że komisja w najbliższym czasie chce położyć większy nacisk na szkolenia.

Podczas spotkania podsumowano Europejski Dzień Prawnika, jaki odbył się 10 grudnia ub.r., a jego obchody wspólnie przygotowały NRA i KRRP. R.pr. Jędrzej Klatka zwrócił uwagę, że na tle innych państw obchody w Polsce były najlepiej zorganizowane. Z lekcji prawa skorzystało 250 szkół w całej Polsce. Tego dnia odbyła się również w Sali Kolumnowej Sejmu RP konferencja na temat retencji danych osobowych.

Uczestnicy spotkania rozmawiali też m.in. o potrzebie doszkalania adwokatów i radców prawnych z prawniczego języka angielskiego.

Delegacja amerykańska w Centrum Mediacyjnym przy NRA

Mediacja w Polsce stała się przedmiotem badania grupy amerykańskich słuchaczy studiów podyplomowych z American University z Waszyngtonu. 13 marca spotkali się z adw. Katarzyną Przyłuską-Ciszewską, prezesem Centrum Mediacyjnego przy NRA w siedzibie Naczelnej Rady Adwokackiej.

W spotkaniu udział wzięli Miles Painter, Lyndsey Romick, Kyle Gibson i Irina Balytsky. Goście rozmawiali o prawnej i praktycznej stronie prowadzenia postępowań mediacyjnych, o roli prawników w mediacji i o działalności Centrum Mediacyjnego. Wyniki badania zleconego przez amerykańską organizację JAMS Foundation: www.jamsadr.com dla projektu: "Mediation: Measuring Impact and Building Capacity to Institutionalize Mediation Globally" posłużą do sporządzenia wskazówek, jak instytucjonalizować mediację i inne alternatywne metody rozwiązywania sporów w krajach, gdzie znajdują się one w początkowej fazie rozwoju.

Maciej Tański, mediator

Kamienna piątka i Triathlon w Bydgoszczy

Kamienna piątka i Triathlon - nad tymi wydarzeniami sportowymi, które w tym roku odbędą się w Bydgoszczy, patronat honorowy objęła dziekan izby bydgoskiej adw. Justyna Mazur.

Pierwsza edycja biegu „Kamienna piątka” odbędzie się dnia 14 czerwca 2015 r. Bieg uliczny na dystansie 5 km stanowić będzie otwarte mistrzostwa Bydgoszczy.

Kolejną imprezą sportową objętą patronatem są zawody „Bydgoszcz Triathlon”, które rozegrane zostaną 12 lipca 2015 r. Zawody te są otwarte dla wszystkich. W ramach imprezy rozegrane zostaną Mistrzostwa Polski Prawników oraz Mistrzostwa Polski Lekarzy w triathlonie, na następujących dystansach:

1/8 Ironman (475m – etap pływacki, 22,5 km – etap rowerowy, 5,250 km – etap biegowy),

1/4 Ironman (950 m – etap pływacki, 45 km – etap rowerowy, - 10,5 km – etap biegowy)

Wyścigi sztafet na dystansie 1/8 Ironman,

Wyścigi sztafet na dystansie ¼ Ironman.

Zgłoszenia udziału w obu imprezach można przesyłać za pośrednictwem stron internetowych:

<http://www.kamienna5.pl>

<http://bydgoszcztriathlon.pl>

Kronika Prac Naczelnej Rady Adwokackiej

Przedstawiamy skrót wydarzeń z udziałem Naczelnej Rady Adwokackiej

13 marca, adw. Katarzyna Przyłuska-Ciszewska, prezes Centrum Mediacyjnego przy NRA, spotkała się z grupą amerykańskich słuchaczy studiów podyplomowych z American University z Waszyngtonu. Mediacja w Polsce jest przedmiotem badań tej grupy. Spotkanie odbyło się w siedzibie Naczelnej Rady Adwokackiej.

14 marca, adw. Andrzej Zwara, prezes NRA, otworzył konferencję zorganizowaną przez Komisję Praw Człowieka przy NRA pt. "Karta Praw Podstawowych w polskim porządku prawnym". Debata, ciesząca się wysoką frekwencją, odbyła się w Pałacu Prymasowskim w Warszawie.

18 marca, odbyło się połączone posiedzenie komisji senackich: Komisji Ustawodawczej oraz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji, w którym udział wzięli adw. Andrzej Zwara, prezes NRA, adw. Jacek Trela, wiceprezes NRA i adw. Ziemisław Gintowt, doradca prezesa NRA. Rozpatrywano projekt ustawy o zmianie ustawy prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (druk senacki nr 833). Posiedzenie to było kontynuacją prac z 11 marca, wówczas adw. Rafał Dębowski, sekretarz NRA, przedstawił propozycje zmian do projektu ustawy. ([czytaj relację](#))

18 marca, adw. Rafał Dębowski, sekretarz NRA, wziął udział w posiedzeniu Sejmowej Podkomisji Stałej ds. nowelizacji prawa cywilnego. Przedmiotem dyskusji było m.in. regulacje dotyczące funkcjonowania elektronicznych list i rejestru adwokatów. Podkomisja będzie kontynuowała swoje prace.

19 marca, adw. Jacek Trela, wiceprezes NRA, wziął udział w posiedzeniu Sejmowej Komisji nadzwyczajnej ds. związanych z ograniczaniem biurokracji. Rozpatrywano rządowy projektu ust. o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów. Adw. Jacek Trela poruszał kwestie związane z uprawnieniami adwokatów do występowania w postępowaniach zgłoszeniowych przed urzędami patentowymi.

19 marca, adw. Andrzej Zwara, prezes NRA, uczestniczył w uroczystości wręczenia „Kryształowego serca radcy prawnego”. Krajowa Rada Radców Prawnych przyznaje to wyróżnienie radcom i aplikantom radcowskim, którzy służą bezinteresowną pomocą prawną.

20 marca, adw. Andrzej Zwara, prezes NRA uczestniczył w otwarciu seminarium na temat zawodów prawniczych, zorganizowanym przez CCBE w Warszawie.

